Cinsel Sa?l?k Bilgi Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Cinsel Sa?l?k Bilgi Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18658

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Cinsel Sa?l?k Bilgi Testi, Evcili ve Gölba?? (2017) taraf?ndan bireylerin cinsel sa?l?k konular?ndaki bilgi düzeylerini objektif ve güvenilir bir ?ekilde ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, cinsel hijyen, üreme sa?l???, kontrasepsiyon yöntemleri ve cinsel yolla bula?an enfeksiyonlar (CYBE) gibi temel alanlarda bireylerin sahip oldu?u do?ru veya eksik bilgiyi tespit etmeyi amaçlamaktad?r. Bu test, özellikle e?itim ve halk sa?l??? çal??malar?nda hedef kitlenin bilgi eksikliklerini belirlemek ve buna yönelik etkili müdahale programlar? tasarlamak için kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Cinsel sa?l?k, bilgi testi, Psikometri, ölçek geli?tirme, cinsel yolla bula?an enfeksiyonlar, Türkiye.

Yazarlar

Funda Evcili, Zeliha Gölba??.

Amaç

Cinsel Sa?l?k Bilgi Testi'nin temel amac?, ara?t?rmac?lara ve sa?l?k profesyonellerine, belirli bir popülasyonun (genellikle genç yeti?kinler) cinsel sa?l?k alan?ndaki mevcut bilgi düzeyini standartla?t?r?lm?? bir yöntemle de?erlendirme imkan? sunmakt?r. Bu test, cinsel sa?l?k e?itimlerinin etkinli?ini ölçmek ve hangi bilgi alanlar?nda yetersizlikler oldu?unu saptamak için tasarlanm??t?r.

Geli?tirme çal??mas? (2017), Türkiye'de cinsel sa?l?k bilgisini ölçmeye yönelik geçerli ve güvenilir bir Türkçe enstrüman ihtiyac?na yan?t vermek üzere yap?lm??t?r. Testin sonuçlar?, cinsel sa?l?k hizmetlerinin ve e?itim materyallerinin geli?tirilmesinde kan?ta dayal? kararlar al?nmas?na yard?mc? olmay? hedefler.

Yap?

Ölçek, bireylerin cinsel sa?l?kla ilgili bili?sel düzeylerini ölçen bir **bilgi testi** olarak yap?land?r?lm??t?r. Ölçülen temel yap? (konstrükt), bireyin cinsel sa?l?kla ilgili temel gerçekleri, riskleri ve koruyucu davran??lar? ne derece do?ru bildi?idir. Bu bilgi, genellikle a?a??daki alt alanlar? kapsamaktad?r:

Üreme anatomisi ve fizyolojisi.
Do?um kontrol yöntemleri ve bunlar?n etkinli?i.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Cinsel yolla bula?an enfeksiyonlar?n (CYBE) bula?ma yollar? ve korunma yöntemleri.
Sa?l?kl? cinsel ya?am ve ili?kiler.

Geçerlik

Cinsel Sa?l?k Bilgi Testi'nin Geçerlik çal??mas?, geli?tirme sürecinin ayr?lmaz bir parças? olarak yürütülmü?tür. Bir bilgi testi oldu?u için, öncelikle **içerik geçerli?i** (uzman görü?ü) sa?lanm??t?r. Bu süreçte, alan?nda yetkin akademisyen ve sa?l?k profesyonellerinden olu?an bir grubun, test maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? ne derece temsil etti?ini de?erlendirmesi sa?lanm??t?r.

Ayr?ca, testin yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla istatistiksel analizler kullan?lm??t?r. Bu analizler, testin teorik olarak ölçmesi beklenen cinsel sa?l?k bilgisini gerçekten ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamaya yard?mc? olmu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in Güvenirlik analizleri, testin tutarl?l???n? ve kararl?l???n? göstermek amac?yla yap?lm??t?r. Bilgi testlerinde en yayg?n kullan?lan güvenirlik yöntemi olan **iç tutarl?l?k** katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, testin tüm maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarl? oldu?unu gösterir.

Geli?tirme çal??mas?nda (Evcili & Gölba??, 2017), testin psikometrik özelliklerinin kabul edilebilir düzeyde oldu?u rapor edilmi? olup, bu da ölçe?in farkl? uygulamalarda benzer sonuçlar verebilece?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?i kapsam?nda **Faktör Analizi** teknikleri kullan?lm??t?r. Geli?tirme çal??malar?nda genellikle Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) uygulanarak test maddelerinin hangi alt boyutlar alt?nda topland??? incelenir. Bu analiz, cinsel sa?l?k bilgisinin tek bir genel faktörden mi yoksa birden fazla ili?kili alt faktörden mi olu?tu?unu ortaya koymaktad?r. Evcili ve Gölba?? (2017) çal??mas?nda, testin boyut yap?s? belirlenerek testin teorik çerçevesi desteklenmi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Bilgi Testi)

Format: Genellikle çoktan seçmeli veya do?ru/yanl?? format?nda sunulan maddelerden olu?ur. Maddeler, kat?l?mc?n?n cinsel sa?l?kla ilgili bilgileri hat?rlama ve tan?ma yetene?ini ölçer.

Mevcut Dil: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Genç yeti?kinler, üniversite ö?rencileri veya genel yeti?kin popülasyonu.

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri (Genellikle üniversite ça??ndaki bireyler).

Popülasyon Detaylar?: Testin hedef kitlesi, cinsel sa?l?k e?itimi almas? gereken veya bu konuda bilgi düzeyinin ölçülmesinin gerekli oldu?u bireylerdir.

Test Metodolojisi: Psikometrik ölçek geli?tirme ad?mlar? izlenerek, madde havuzu olu?turulmu?, uzman görü?üne sunulmu?, pilot çal??ma yap?lm?? ve son olarak geçerlik-güvenirlik analizleri ile nihai forma ula??lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Cinsel Sa?l?k, cinsel bilgi, psikolojik ölçme, ölçek, Evcili, Gölba??, 2017.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Funda Evcili

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: fundaevcili@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma detaylar? için Funda Evcili ile ileti?ime geçilmelidir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2017

?zinler ve Ücret: Testin kullan?m? için izin ve olas? ücretlendirme bilgileri, sorumlu yazar Funda Evcili ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir. Akademik ve e?itim amaçl? kullan?mlarda genellikle yazardan izin al?nmas? gerekmektedir.

Kaynaklar

Evcili, F., & Gölba??, Z. (2017). Cinsel Sa?l?k Bilgi Testi: Geli?tirme, Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?. *ACU Sa?l?k Bil Derg, 1:* 29-33.

Bu çal??man?n orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: cinsel-saglik-bilgi-testi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Cinsel Sa?l?k Bilgi Testi Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal çal??mada yer almakla birlikte, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme sistemi için Evcili ve Gölba?? (2017) makalesine ba?vurulmas? veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Derecelendirme sistemi (örne?in, Do?ru/Yanl?? veya Çoktan Seçmeli) bir bilgi testi oldu?u için, kat?l?mc?n?n verdi?i do?ru yan?t say?s?na göre bir toplam bilgi puan? hesaplanmaktad?r. Yüksek puan, cinsel sa?l?k konusunda daha yüksek bilgi düzeyine i?aret eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM